

Til Utdannings og forskningskomiteen, Stortinget

Høringssvar - statsbudsjettet 2026 (kapitler fordelt til utdannings- og forskningskomiteen)

Skolenes landsforbund ønsker å komme med en klar oppfordring i arbeidet med statsbudsjett 2026:

Styrk kommunesektoren ytterligere og øremerk midler til styrket bemanning og utstyr!

Skolenes landsforbund har hatt store forventninger til neste års statsbudsjett da fellesskolen og gode barnehagevilkår har vært kjernesaker i årets valgkamp, og vi har sett stor enighet i at feltene må styrkes. Skal man lykkes i dette, er vilkårene for kommuner og fylkeskommuner helt avgjørende. Regjeringens budsjettforslag imøtekommer langt fra behovet kommunesektoren har, og gjør det dermed ikke mulig å få til løftet som trengs. Midler gitt over ramma forsvinner til andre prekære tiltak i en presset kommuneøkonomi.

Kommuneøkonomien må styrkes med adskillig mer enn budsjettforslaget foreslår. Forslaget om 4,2 milliarder kroner i realvekst i kommunesektorens frie inntekter vil etter justering for demografiske endringer gi et reelt handlingsrom på rundt 1,3 milliarder kroner. Dette er langt fra nok!

Vi vil særlig peke på følgende områder:

Styrket bemanning i barnehagesektoren – aldri alene med barnegrupper!

Norske barnehager sliter i dag med stort sykefravær, rekruttering og uforsvarlig lav bemanning deler av dagen, og ved fravær. SL ser hvordan dette sliter ut personale, og gir et helt klart uforsvarlig tilbud til barna. Statsbudsjettet må derfor øremerke midler til styrking av grunnbemanning, slik at bemanningsnormen blir gjeldende i hele åpningstiden.

SKOLENES LANDSFORBUND

Postadresse: Torggata 12, 0181 Oslo

Besøksadresse: Torggata 12 [Folkets hus, hovedinngang]

Telefon +47 99 35 60 60 Org.nr 970533362

E-post skolenes@skolenes.no

[skoleneslandsforbund.no](https://www.skoleneslandsforbund.no)

Fellesskolen – mer praktisk skole, og en inkluderende fellesarena! Må styrke bemanningen

I 2024 ble det opprettet en tilskuddsordning og en rentekompensasjonsordning for mer praktisk, variert og relevant læring for 5.–10. trinn. For 2026 foreslår regjeringen å øke tilskuddsordningen for utstyr og læringsarenaer fra 160 millioner kroner til 191 millioner kroner og utvide ordningen til å omfatte 1.–4. trinn.

Skolenes landsforbund synes det er flott at det satses på en mer praktisk skole, men vi savner en styrking av bemanningen. En ting er å ha nødvendig utstyr. Skal man imidlertid kunne benytte utstyret hensiktsmessig, kan man ikke ha elevgrupper på 20-30 elever

SL ser med glede at regjeringen følger opp sine løfter med å styrke fellesskolen og øremerkemidler til praktisk undervisning. Utstyrspottene er for små hvis dette skal gi virkning over hele Skole-Norge og i alle fag, men er en start. Dette må på sikt bakes inn som varige tiltak, som ikke krever søknad. Vi har dessverre over tid sett en svekkelse av de praktisk estetiske fagene. Deling av klasser i slike fag var tidligere nærmest en selvfølge, mens en i dag ser større og større bruk hele klasser i disse timene. Med færre timer og større elevgrupper.

SL mener elevgruppene ikke skal overstige 15 elever i praktisk estetiske fag. Til dette trengs det både midler til å styrke bemanningen, kompetanseheving og utstyr. I dag er forbruksutstyr som lim, fargeblyanter, gitarstrenger og plank blitt mer og mer begrenset pga. dårlig økonomi.

Skal skolen gjøres mer praktisk i alle fag, må nødvendig utstyr være tilgjengelig. Forbruksmateriell er ofte første kutt når det spares. Derfor er det viktig at kommunene tilføres nok midler til å kunne prioritere dette, eller øremerke midler direkte til utstyr og forbruksmateriell. Dette innebærer også midler til ekskursjoner, sosiale tiltak og besøk utenfra. Og sist, men ikke minst. Skal man klare å styrke laget rundt elevene, må skolene og kommunene få handlingsrommet til å ansette disse i hele faste stillinger. Skolehelsetjenesten må styrkes og tilbud til barn og unge med behov for spesialisthelsetjeneste må prioriteres.

Skolenes landsforbund mener forslaget om 206 millioner til leseløft er svært positivt, men registrerer at heller ikke her inngår noe til styrket bemanning på skolebibliotek.



Skolenes landsforbund

Skuvllaid riikkalihttu | Skoleforbundet i LO

Skolenes landsforbund er også positiv til at regjeringen innfører et nytt helhetlig system for kompetanse- og karriereutvikling for lærere og andre ansatte, med mål om at alle barn og elever skal få et best mulig grunnlag for læring, utvikling og trivsel i barnehagen og grunnopplæringen. Det er veldig positivt at hele laget er hensyntatt, men vi ser at midlenene ikke er økt nok til å kunne romme alle, og frykter dette fører til at færre lærere får ordningen.

Alt i alt vil vi rose for at forslaget til statsbudsjett har mange gode forslag for en god fellesskole, men på det sterkeste advare mot å ikke fullt ut følge opp med midler. Budsjettet må i større grad gi rom for å styrke bemanning. Hele laget rundt elevene trengs fortsatt å styrkes, og det trengs for at vi skal lykkes til det beste for barn og unge.

Fagskole – riktig retning, men ikke nok

Det er foreslått avsatt midler til 900 nye studieplasser i fagskolene, og at bevilgningen til Nasjonalt senter for yrkesfag skal doubles. Tiltakene skal bidra til å styrke høyere yrkesfaglig utdanning og sikre bedre kvalitet og rekruttering. Regjeringen har lovet 5.000 plasser, et mål som på langt nær er innfridd. 900 plasser er et steg i riktig retning, men på langt nær nok. Dette er ikke et tilstrekkelig løft for framtidens fagarbeidere.

Skolenes landsforbund ser det som veldig positivt at forslaget til statsbudsjett innebærer dobling av støtten til Nasjonalt senter for yrkesfag. Vi mener senteret har potensial til å bli en nasjonal motor for kvalitet og utvikling. Det betinger at midlene brukes riktig samt det tilføres mer midler. Et sterkt nasjonalt senter kan bidra til å samle forskning, formidling og fagutvikling. Det er viktig for å sikre at yrkesfagene fortsetter å være relevante og framtidsrettede. Vår oppfatning er fortsatt at senteret må tilføres mer midler for å oppnå målsettingen om å fremme innovasjon, kvalitet og yrkesrelevans i yrkesfagene. En økning på 20 millioner kroner er ikke nok til å komme i havn med dette viktige arbeidet, er vår mening.

Avslutningsvis vil vi i Skolenes landsforbund ønske lykke til i å forme et godt, bærekraftig budsjett for Norge.

For Skolenes landsforbund

Jon Oddvar Holthe

Forbundsleder

Berit Hågensen

1. nestleder

SKOLENES LANDSFORBUND

Postadresse: Torggata 12, 0181 Oslo

Besøksadresse: Torggata 12 [Folkets hus, hovedinngang]

Telefon +47 99 35 60 60 Org.nr 970533362

E-post skolenes@skolenes.no

skoleneslandsforbund.no